II. évfolyam 97. szám Ára 1 pengő 1945 május 3 csütörtök

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

„A magyar demokrácia nagy sikereket ért el, de a döntő csatát még nem nyerte meg. A döntő csatát a gazdasági ujjáépítés frontján kell megnyernie."

(Májusi kiáltvány)

Ünnep után

Lezajlott az első szabad májusi ünnep. A munkásság hatalmas, tömött és fegyelmezett sorokban vonult fel. Megmutatta monumentális tömegeit, döbbenetes egységét, megfogalmazta legfontosabb követeléseit. Megmondta, hogy a ma legfontosabb kérdésének a reakció elleni harcot tekinti: harcot hirdetett minden reakciós törekvés ellen, ami az igazi népi demokrácia utjába akadályt akar gördíteni.

A reakció elleni harc valóban a munkásosztály legégetőbb kérdése. Csak ezen keresztül érheti el, hogy biztosítva legyen ujabb reakciós merényletek ellen a haladás. Éppen ezért szükséges *a reakció elleni harc kérdését a jelszavak területéről az élet konkrét valóságába átültetni*: meghatározni hol, milyen formában jelentkezik a reakció és hol, milyen fegyverekkel kell azzal szemben a harcot felvenni.

Nem vitás, hogy a reakció az utolsó 25 év történetében *a fasizmussal szorosan összefonódott*. A különbség — ami egyszersmind a magyar fasizmus Gömböstől Sztójayig terjedő változatát meghatározta, az —, hogy a reakció *speciális magyar fasizmust* akart megteremteni. A fasiszta ideológia alapelveit *saját uralma* alatt kívánta elérni. A reakció számára nem volt idegen a fasizmus gondolata, de a *feltétlen* német alárendeltségtől visszarettent. *A nyilasok német agenturák voltak*, akik a magyar fasizmust is német alárendeltséggel képzelték el. A hatalom és a tőke a speciális magyar fasizmust igénylő reakció kezében volt és sokáig, egész Sztójayig védekeztek is — a maguk érdekében — a német fasizmussal szemben.

A reakciónak ezek a lovagjai ma a demokrácia hőseinek pózában tetszelegnek és mint hősök igénylik vissza saját kezeikbe a gazdasági vezetést. Ebből származik a rombadöntött ország gazdasági ujjáépítésének lassusága — mondjuk ki nyiltan —, szabotázsa. Ezek a reakciósok *nem voltak nyilasok*. Éppen ezért a Népbíróság sokszor nem érheti el őket multbeli szereplésükért. A Népbíróság és az igazoló bizottságok a nyilasokat, nyilt fasisztákat, szóval a német agenturát intézi el, a gazdasági ujjáépítés frontján működő reakciósok elintézése a munkásosztály *feladata*.

A reakció elleni harc ma egyértelmü a gazdasági ujjáépitésért folytatott harccal. A gazdasági ujjáépítés pedig a munkásság hatalmas tömegeinek megbonthatatlan tőmegén nyugszik. A gazdasági élet megindulása terén az *első* lépést a földreform megvalósításával megtettük, ez azonban magában nem elegendő az egészséges keringés megindulásához. Vasut- és telefonhálózatra, működő postára, termelő gyárakra és felépitett házakra van szükség, hogy az ujjáépités haladhasson. Azt a hatalmas *erőt*, amit május elsejének előkészitésében a munkásság versenyezve összekovácsolt, tovább *kell* épiteni. *Uj munkástipust* kell kifejleszteni és megerősiteni, amelyik mindig nagyobb és ujabb feladatokat *vállal* a termelésben és amelyik mind éberebben *v gyaz*, nehogy reakciós szabotálók akadályozzassák munkáját. Takács Ferenc iparügyi miniszter elvtárs vasárnapi beszédében, az Ipartestületben kifejtette, hogy az ipar legfőbb feladata: a vasut helyreállitását támogatni. Mozdonyokra, vasuti kocsikra van szükség, hogy nyersanyagot és üzemanyagot lehessen szállitani a gyárakn.., hogy épitőanyaghoz jussanak a lerombolt városok és falvak. Ez valóban ma a legsürgősebb és legnagyobb feladat, amire a munkásosztálynak minden ejé. mozgósitani kell.

Legyen ennek a feladatnak a megoldásához utmutató és kiinduló pont a májusi verseny.

BERLIN ELESETT

Németország folytatja a harcot

Megadták magukat a Nyugat- és Dél-ausztriai, valamint az olaszországi német csapatok — Tito csapatai felvették az angolokkal az érintkezést

Hitler meghalt, — utóda Dönitz

Május 1-ét az egész világ dolgozói nemcsak mint a munka ünnepét ünnepelték, hanem összekapcsolódott a háború győzelmes utolsó akkordjaival is. A német frontok teljes összeomlása megtörtént, ami ellenállás helyenkint még tapasztalható, az valószínüleg nem más, mint az SS-kötelékek rablógyilkos hordákba tömörült szervezetlen ellenállása. A reguláris német hadsereg, a Wehrmacht központi szervezettsége minden jel szerint teljesen megszünt.

Ezért tűnik fantasztikusnak Dönitz tengernagy rádiófelhívása, amellyel a német hadsereghez és a német néphez fordult. Vajjon kik ezek a németek? A szövetséges rádióállomások egymás után adják hírül, hogy a hitleri Németország vezérei gyáva patkányként, fehér zászlót lengetve megadják magukat és magukrahagyják az elbolondított tömegeket. Himmler és Dönitz külön-külön, egymás tudta nélkül fegyverszüneti tárgyalásokat folytatnak. Ezek a manőverek úgylátszik kizárólag azt a célt szolgálják, hogy még az utolsó pillanatban is ellentétet próbáljanak szítani a szövetségesek között. Máskülönben teljesen illuzórikus Dönitz bejelentése, hogy a háborút folytatni kívánják.

A harctéri helyzet különben egy egész sereg város elfoglalásával még krtikusabbá tette a megmaradt Hitler-Németország helyzetét. München elfoglalása után az amerikaiak mélyen benyomultak Ausztriába és Innsbruckot fenyegetik. A Vörös Hadsereg csapatai túlhaladták Oderbergen és Moravska-Ostrawán. Stralsund kikötő elfoglalásával rendkívül megszükítették az északi német terepzsákot, amelyet nyugatról a Lübeck felé nyomuló brit csapatok is szorongatnak. Brandenburg elfoglalásával az orosz csapatok 60 km-re hagyták maguk mögött Berlint. Magában Berlinben pedig a Reichstag épületén vörös lobogó leng. A barbár hitleri csorda, úgy látszik, mégsem nyugszik addig, amíg fővárosát a földdel egyenlővé nem teszik.

1945 május elseje a világtörténelem egyik legdicsőségesebb napja: A Vörös Hadsereg és a demokratikus hatalmak szétzúzták az emberi kultúra legnagyobb ellenségét, a fasizmust. Az olasz nép elfogta és kivégezte kínzóját és pusztulásba sodróját, Mussolinit vezérkarával együtt. Hitler ismeretlen körülmények között halt meg. Lehetséges, hogy katonái verték agyon. Most már csak a fasiszta Japán van hátra. Nem kétséges azonban, hogy utolsó szövetségesének összeomlása után az ázsiai rablók is elnyerik méltó büntetésüket.

Sztálin marsall május elsejei hadparancsa

Elvtársak! Vörös katonák és vörös tengerészek! Tisztek és őrmesterek: Hadseregünk tisztjei! Tábornokok és Tengernagyok! Szovjetunió dolgozói! Országunk ma május 1-ét, a dolgozók nemzetközi ünnepét ünnepli meg a nagy honvédelmi háboru diadalmas befejezésének körülményei között.

Elmult és soha többé vissza nem tér az a nehéz időszak, amikor a Vörös Hadsereg Moszkva és Leningrád, Grosznij és Sztalingrád alatt tusakodott az ellenséges csapatokkal.

Diadalmas csapataink most Németország központjában, — messzire Berlinen tul, az Elbánál törik-zúzzák az ellenség haderejét. *Rövid idő alatt felszabadult Lengyelország, Magyarország, Csehszlovákia nagy része, Ausztria e entékeny területe, Ausztria fővárosa, Bécs.* A Vörös Hadsereg ennek során elfoglalta Kelet-Poroszországot, a német imperializmus főfészkét, Pomerániát, Brandenburg nagy részét, Németország fővárosának, Berlinnek legfontosabb körzeteit és

kitűzte Berlin fölé a győzelem lobogóját.

A Vörös Hadsereg e támadó harcai következtében a németek 3—4 hónap alatt foglyokban több mint 800.000, elesetekben kb. egymillió katonát és tisztet vesztettek. A Vörös Hadsereg csapatai ugyanez idő alatt hadizsákmányként birtokbavettek, illetve megsemmisitettek mintegy 6000 ellenséges repülőgépet, kb. 12.000 harckocsit és rohamlöveget, több mint 23.000 tábori ágyút és óriási mennyiségü egyéb fegyverzetet és hadianyagokat.

Rá kell mutatni, hogy ezekben a harcokban a Vörös Hadsereggel vállvetve sikeres támadó tevékenységet folytatnak a közös ellenséggel szemben *a lengyel, jugoszláv, csehszlovák, bolgár és román hadosztályok is.* A Vörös Hadsereg megsemmisitő erejü csapásai következtében a német hadvezetőség sok tucatnyi hadosztályt volt kénytelen a szovjet-német hadszintérre vetni és ezzel más frontok egész szakaszait fedezetlenül hagyta.

Ez a körülmény hozzásegitette szövetségeseink csapatait ahhoz, hogy nyugaton sikeres támadást fejtsenek ki.

Emellett a szövetséges csapatoknak és a Vörös Hadseregnek a német csapatokra keletről és nyugatról mért egyidejü csapások révén sikerült *két egymástól elszigetelt részre tagolniok* a német csapatokat és megvalósitaniok csapataink és a szövetséges csapatok közös arcvonalán történt egyesülését.

Kétségtelen, hogy *ez a körülmény Hitler-Németország végét jelenti*: Hitler-Németország napjai meg vannak számlálva.

A Vörös Hadsereg és szövetségeseink csapatai elfoglalták területének nagyobbik felét

Németország elveszitette életbevágóan fontos körzeteit. A német fasiszták kezében maradt *ipar nem láthatja el* kellő mennyiségü fegyverzettel, lőszerrel és benzinnel a német hadsereget. A német hadsereg embertartalékai kimerültek. *Németország teljesen elszigetelődött* és leszámitván szövetségesét, Japánt, *magára maradt.*

A német fasiszta kalandorok kiutat keresve reménytelen helyzetükből, a legkülönbözőbb fogásokhoz nyulnak, attól se riadnak vissza, hogy játékot üzzenek a szövetségesekkel, ugy akarván ellentétet támasztani a szövetségesek táborában. *A német fasiszták ezen uj szélhámos trükkjei te jes kudarcra vannak kárhoztatva.* Ezek csupán siettethetik a német csapatok felbomlását. A hazug fasiszta propaganda ostoba mesékkel ijeszti a német lakosságot. Azt állitja, hogy az Egyesült Nemzetek hadseregei ki akarják irtani a német népet. *A német nép megsemmisitése nem tartozik az Egyesült Nemzetek céljai közé.* Az Egyesült Nemzetek megsemmisitik a fasizmust és a német militarizmust, szigoruan megbüntetik a háborus gaztevőket és megtérittetik a németekkel azt a kárt, amit más országoknak okoz-

tak. De az Egyesült Nemzetek nem bántják és nem érintik Németország békés lakosságát, amennyiben lojálisan eleget tesz a szövetséges katonai hatóságok követeléseinek.

Azok a fényes győzelmek, amelyeket a szovjet csapatok a nagy honvédelmi háboru folyamán arattak, megmutatták a Vörös Hadsereg hősi erejét és nagyszerü harcművészetét.

Hazánk a háboru folyamán elsőrendü káderhadseregre tett szert, mely meg tudja védeni népeink nagy szociális vivmányait és biztositani tudja a Szovjetunió államérdekeit.

Annak ellenére, hogy a Szovjetunió közel 4 esztendeje példátlan méretü háborut folytatott, olyat, amely óriási áldozatokat igényel, szociális gazdaságunk szilárdul és gyarapodik és felszabaditott területei gazdagsága, melyeket a német leigázók kifosztottak és feldultak, most már ujjászületnek, Ez annak ***a hősies erőfeszitésnek eredménye***, melyet a munkások és kolhozparasztok, a szovjet értelmiség tagjai, országunk női és fiatalsága, ***a nagy Bolsevik Párt hatása és irányitása alatt kifejtettek.*** Véghez közeledik a világháboru, melyet a német imperialisták provokáltak ki. ***Németország összeomlása a legközelebbi jövő kérdése.*** A német fasiszta banditák, akik a világ urainak szerepében tetszelegtek, csődbejutottak. A halálra sebzett fasiszta duvad utolsókat rugja. Most az a feladatunk, hogy végezzünk a fasiszta duvaddal.

Sztálin marsall ezután a a Vörös Hadsereg és Haditengerészet összes harcosaihoz fordul és felszólitja őket, hogy ***ne engedjék lélegzethez jutni*** a németeket mindaddig, mig meg nem szüntetik az ellenállást. A hátország dolgozói közben fokozatos munkával hegesztik be a háboruokozta sebeket. Sztálin marsall a szovjet kormány és a Bolsevik Párt nevében üdvözölte a hadsereget, történelmi jelentőségü május elsejei ünneplés alkalmából. Elrendelte, hogy a Szovjetunió köztársaságainak fővárosaiban és a négy hősi városban: Leningrádban, Sztálingrádban, Szebasztopolban és Odesszában huszszoros ágyu sortüz dördüljön el a legdicsőségesebb május elseje tiszteletére.

Hitler meghalt — utóda Dönitz

London, május 2. Hitler Adolf halott. A német rádió ma délután közölte külön jelentésben, hogy Hitler ma délután meghalt. Utódja Dönitz tengernagyi a német haditengerészet főparancsnoka. Dönitz maga jelentette be Hitler halálát. Elmondta, hogy a Führer parancsnoki helyen esett el, a kancellári épületben. Majd kijelentette, hogy a harc tovább folyik, nemcsak a Szovjetunió, hanem az angolok és amerikaiak ellen is.

Brandenburg, Oderberg, Stralsund, Moravska-Ostrawa és Zsolna elfoglalása

Moszkva, május 2. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda április 30-i hadműveleti jelentése:

2. bjelorusziai arcvonalunk csapatai támadásukat tovább fejlesztve április 30-án elfoglalták Neu-Strelitz, Greifswald, Fürstenberg városokat, fontos közlekedési csomópontokat Északnyugat-Pomerániában és Mecklenburgban.

Berlintől északra az 1. bjelorusziai arcvonal csapatai harccal birtokbavettek számos nagy községet.

Berlinben tovább folytak a harcok a város központjában, ahol a szovjet csapatok elfoglalták a német birodalmi gyülés központi épületét és kitűzték az épületre a győzelem lobogóját.

Csapataink birtokbavették a főpostát, a belügyminisztérium épületét és a város központi negyedében mintegy 9000 német katonát és tisztet ejtettek foglyul.

Az 1. ukrajnai arcvonal csapatai folytatták utcai harcaikat Berlin délnyugati részében és elfoglaltak számos háztömböt. Berlintől délre csapataink megsemmisitették az erődségekben körülzárt német csapatok maradványait.

4. ukrajnai arcvonalunk csapatai április 30-án rohammal elfoglalták Moravska-Ostrawa nagy ipari központot, a németek csehszlovákiai védelmének hatalmas támaszpontját. Az arcvonal csapatai ezzel egyidejüleg elfoglalták Zilina (Zsolna) várost, fontos közlekedési csomópontot, a Kárpátok nyugati övezetében.

Sztálin marsall május 2-án 3 napiparancsot közölt a moszkvai rádióban, amely szerint a 2. bjelorusz arcvonal csapatai elfoglalták Stralsund Keleti-tengeri kikötőt, szemben Rügen szigetével, a németek fontos légi és tengeri támaszpontjával, amelyet ezzel elvágtak. Az orosz csapatok ezenkivül még 6 nagyobb várost foglaltak el a Müritzt-tavak körzetében.

Az 1. bjelorusz arcvonal csapatai bevették Brandenburg városát, a hasonló nevü tartomány székhelyét, Berlintől 60 km-nyire nyugatra.

A 4. ukrán arcvonal csapatai elfoglalták Bogumin (Oderberg) városát.

A 8. brit hadsereg egyesült a jugoszláv hadsereggel

London, május 2. A brit hadsereg ujzélandi csapatai az Adriai tengertől északra ragyogó előnyomulást hajtottak végre. A Piave folyótól kiindulva 24 óra alatt 80 km-t tett meg, elfoglalta Udinét és Monfalconénál érintkezést létesitett a jugoszláv csapatokkal. A Brenner-hágó körüli vidék kivételével, ahol a németek megpróbálják szétvert erőiket összeszedni, megszünt minden ellenállás.

Innsbruck előtt

London, **május 2. A nyugati hadszintéren a 2. brit hadsereg előnyomulása során jelentős térnyereségre tett szert és**

már csak 30 kilométerre van Lübecktől.

Ez a támadás nemcsak Hamburgot fenyegeti, hanem az egész dán félszigetet, beleértve Kielt és Wilhelmshafent is. A Luftwaffe e csapatok ellen támadást intézett, de több mint 34 gépet vesztett, további 21 pedig megrongálódott.

Hamurgtól nyugatra brit és kanadai csapatok folytatják a bekeritett németek felszámolását A kanadaiak ma elfoglalták Ler városát.

A szövetségesek tegnap éjjel négy irányból behatoltak a déli német terepzsákba. A 3. amerikai hadsereg nagy ugrással nyomult előre az Isar mellől és elérkezett az Illhez az osztrák határ mentén. Braunaut, Hitler szülővárosát elfoglalták,

Salzburgtól 50, Berchtesgadentől pedig 70 kilométernyire állanak.

A 3. hadsereg széles fronton nyomul *Linz* felé. A 7. amerikai hadsereg elfoglalta *Scharnitzot*, mely

15 kilométerre van a főut mentén Innsbrucktól.

Az amerikaiak elfogták Bayer tábornokot, a 8. német páncélos hadosztály parancsnokát. Az osztrák határon jóval tul benyomultak az amerikai élkötelékek Oberkasselbe. Az 1. francia hadsereg a Finalberghegyek között gyors ütemben száguld előre.

Az amerikaiak megtalálták Horthyt

London, május 2. Haditudósitók jelentik, hogy a 7. amerikai hadsereg kötelékei védőőrizetbe vették Horthy tengernagyot, Magyarország *volt* kormányzóját, akit az Ammersun közelében levő Beilheim kastélyban fogtak el.

Molotov Lengyelország meghívását sürgette a Sanfranciscói konferenciára

London, május 1. (MTI) Molotov érdekes beszédet mondott San-Franciscoban Argentina meghívásáról. Molotov

Roosevelt elnök és Cordel Hull beszédeiből idézett. Az idézetek elítélték Argentina magatartását

az Egyesült Nemzetekkel szemben. Molotov azt javasolta, hogy a kérdés tárgyalását halasszák el néhány nappal, amíg a problémát alaposan tanulmányozhatják. Az ülés előtt a szovjet külügyi népbiztos ezeket mondotta: „Ha az Egyesült Nemzetek fontosnak találják, hogy Argentina résztvegyen a Sanfranciscoi konferencián, mi fontosabbnak találjuk, hogy Lengyelországot hívják meg az értekezletre. Nagy jelentősége van annak, hogy a krimi döntést megvalósítsuk. Az új lengyel kormány átalakítása rövidesen kielégítő módon meg fog történni. Most azonban a legfontosabb az, hogy Lengyelország résztvegyen az értekezleten."

Bernadotte gróf tárgyalásai Dönitz-cel

London, május 2. Bernadotte gróf a német vezetőkkel való tárgyalása után visszatért Stockholmba. Még nem érkezett jelentés arra vonatkozólag, hogy újabb feltételeket hozott volna magával. Kovábbi jelentés szerint az újabb fegyverletételi ajánlatot svéd körök már eljuttatták a szövetséges kormányokhoz. Himmler e találkozón nem volt jelen. Bernadotte gróffal tárgyalt Busch tábornagy, az északnémetországi haderők főparancsnoka és Dönitz tengernagy, a német haditengerészet főparancsnoka.

Népünnepély a DEAC sportpályán

Ragyogó napsütésben, vidám hangulatban ment a május elsejei ünneplő közönség a DEAC-sportpályára, hogy a népünnepélyen szórakozzék. A délelőtt fáradalmait nem érezték, ez a boldog ünnepség fáradalma volt, nem az agyonhajszolt napoké. Sokan a népgyülésről egyenesen a sportpályára mentek, volt, aki csak később jöhetett, de az is eljött, mert érezte, hogy nem egyszerü sportverseny vagy kultúrdélután lesz, hanem bensőséges, szinte családi ünnepély.

A felvonuló szereplőket ütemes tapssal fogadták a nézők. Ilyen kiáltások hangzottak el a gyepes részről, ahol az ünneplők fogyasztották el magukkal hozott, vagy a büffében vásárolt ebédjüket: „Éljenek a dalárdisták!" és a dalárdisták szivélyesen viszonozták: „Éljenek a tornászok!" és a felelet: „Éljen a pártiskola!"

Az orosz Himnusz, a Szózat és az üdvözlő beszéd után elkezdődött a sportünnepély. Kerékpárosok kergették egymást a pályán és a közönség szinte velük versenyzett, biztatta kedvenceit. Birkozók, boxolók mutatták be erejüket, ügyességüket. Futóversenyt rendeztek, sport, nemes sport volt, szórakozás, ami felüdíti a testet és lelket egyaránt. Nagyon szépen énekeltek a debreceni dalosok. Örömmel láttuk, hogy az oroszok — akik közül többen a kórházból jöttek ki, hogy megnézzék májusi ünnepélyünket és velünk szórakozzanak — hogy húzódtak az éneklők mellé és milyen gyönyörködve hallgatták ők is régi, szép dalainkat. Szép volt a szavalókórus és szívesen hallgattuk egy őrmester bajtárs szavalatát, csak azt sajnáltuk, hogy nem volt megafon felszerelve, mert a szavalat és általában a beszéd is hatásosabb lett volna, ha a sportpályát körülülő egész közönség hallhatta volna. Kitűnően szerepeltek a tornászok, jó volt nézni az izmostestű, kisportolt leányokat és fiúkat. A népi táncosok ügyesen, frissen, magyarosan mozogtak, szívesen tapsoltunk ezeknek a fiatal leányoknak és fiúknak, akik hetek óta készültek arra, hogy tudásukkal szórakoztassák a május 1-et ünneplő közönséget.

Külön dicséretet érdemel a DISz a népballada kitűnő megválasztásáért. Egyszerü, népies, szórakoztató formában tanitottak ezek az ifjak, mindenki velük mosolygott a bolondon, aki találóan magyarázta meg az egyszeri királynak, hogy miért üres a kincseskamrája.

Nagyon kedves, ötletes volt a közös magyar nótázás. Milyen szívesen tanultuk meg a dalt: „Megállj német, szük lesz a bugyogód". Az éneket vezető ifjú olyan könnyedén, olyan természetesen mozgott, látszott, hogy nem szórakoztat, hanem ő maga szórakozik a legjobban.

Külön kell megemlékezni a zenekarokról, a kitűnő katonazenekarról és — különösen a tornászbemutató alatt — nagyon szépen játszó népzenészekről.

A sportünnepély második része a DVSC és DMTE közötti futballmérkőzés volt. Magas nivójú, szép játékot láttunk és ha valaki nem értett a futballhoz, de mégis ott maradt, mert jókedvüen végig akarta ünnepelni az egész napot — az kitűnően szórakozhatott egy kakason, amely, nagy derültséget keltve, ugrándozott a játékosok lába alatt.

Mikor a labdarugó mérkőzésnek vége lett, a közönség fáradtan, de még mindig vidáman indult hazafelé, mindenki érezte, hogy szép nap volt és hogy még sok ilyen nap lesz, mert szabad országban szabad nép vidáman, boldogan tud ünnepelni.

B. T.

1000 gyermek májusa

El lehet mondani, hogy május elsején a város apraja-nagyja ünnepelt. Az apraja a Nemzeti Segély és a Demokratikus Nőszövetség jóvoltából a Simonyi-út 3. és 10. számú villákban.

A két villa kertjében több mint 1000 gyermek gyült össze kedden délután. Részben a kis pesti vendégek, részben debreceniek. A Nemzeti Segély elismerésre méltó munkát végzett, valódi ünneppé varázsolta a kicsinyek számára ezt a napot. Személyesen végigjárták a külsőségeket, hogy meghívják a vendégeket. A két villa napfényes parkjában proletárgyermekek hancuroztak, akik legfeljebb kerítésen át láttak ilyen parkot. Hinták és libikókák várták rájuk nagy számban, hogy felejthetetlen örömmel ajándékozzák meg őket. Tanítónők és a Nőszövetség tagjai buzgólkodtak körülöttük, tanitották játékra, dalra, mesére. Minden apróság meghallotta május 1. és a munkásság hősi küzdelmének történetét. És aztán jött a legünnepélyesebb pillanat, az uzsonna. A Nemzeti Segély ezen a téren is kitett magáért. Valódi cukorral készült mákostekercset osztottak szét (a cukrot a kolozsvári és nagyváradi Népvédelem ajándékozta) 3—4 darabot egyszerre s 3—4-szer mindenkinek. Kis zacskókban finom cukorka járult az uzsonnához. A kicsikék ámuldozva forgatták a régen, vagy talán soha nem látott kinceseket. De gyorsan felbátorodtak s újra, és újra az asztal elé járultak, kinyitott marokkal. Egyszer sem távoztak üres kézzel.

A tiszta, gyermeki öröm ütött tanyát egy délutánra ebben a két kertben. Elismerés érte a Nemzeti Segélynek!

Károlyi Mihály úton hazafelé

Az angol kormány, értesülésünk szerint kérdést intézett a magyar kormányhoz, van-e kifogása Károlyi Mihály hazatérése ellen. Ugy tudjuk, hogy a kormány ez ellen nem emelt kifogást és ennek alapján az angol hatóságok kiadták gróf Károlyi Mihály útlevelét. Károlyi már úton van Magyarország felé.

Megvan a német-bérenc vállalatok névsora

A politikai rendőrség megtalálta és lefoglalta a Német-Magyar Kereskedelmi Kamara irattárát és tagnévsorát. Az anyagot átküldte a Budapesti Kereskedelmi- és Iparkamarának, amely feldolgozás során most állapítja meg, mely vállalatok tekinthetők német érdekeltségüeknek. A lista összesen ötszáz vállalat nevét tartalmazza. E vállalatok legtöbbjének vezetősége a felszabadulás előtt elmenekült. Megállapitották, hogy a német-bérenc vállalatok többsége azért lépett be a kamarába, hogy részesedjék a német behozatali árukontingensben. E vállalatok közül sok az ipari kéámkedés fedőszerve is volt, német szolgálatban.

Dr. Kardos Albert halála

Dr. Kardos Albert ny. gimnáziumi igazgatót, az ismert nevü irodalomtörténészt és nyelvtudóst a mult év nyarán szintén elhurcolták Debrecenből. Tegnap érkeztek haza azok a deportáltak, akiknek biztos tudomásuk van a nyolcvanhárom esztendős ősz tudós sorsáról. Ezek szerint dr. Kardos Albertet 1945 január 11-én temették el az alsóausztriai Göstling faluban. Felesége már novemberben elhúnyt hetvenéves korában.

Könyvelési szakiroda
Vörösmarty-u. 24.

Tyukszemvágó-szalon
Értesitem kedves vendégeimet, hogy a Bika-épületben, a fürdőbejárat melletti üzletben Gyógypedikür és Manikür Szalont nyitottam. Kérem a lábfájásban szenvedők látogatását. Mély tisztelettel: GÖDÉNY FERENC, a Bika-fürdő 22 éven át volt tyukszemvágója

Negyvenezer ember az utcán az első szabad május elsején!

Szép idő virradt ránk, méltó május elsejére. Reggel, ahogy kinézek az ablakon, már mindenki vörös szallagokkal, vörös kokárdákkal, de legalább egy szál vörös szekfüvel gomblyukában siet az utcán. A villamosok vörös zászlókkal diszitetten feliratos táblákkal, a munkásság harcának jelmondataival, a munkásság vezéreinek arcképeivel futnak, nagy tömegekben hozzák be az ünneplőket a város külső részeiből. Eszembe jut, hogy négyszáz esztendővel ezelőtt vonultak fel először ezen a napon, rongyos ruháikat egy szál vörös szekfüve diszitve Firenze szövőipari munkásai, hogy tüntessenek emberi jogaik mellett. Mennyi minden történt azóta, mennyi harcot kellett vivniuk a dolgozóknak, mig világszerte szabadon ünnepelhetik a május elsejét, szabadságuknak, örök időkre kivivott emberi jogaiknak hatalmas ünnepét.

A nemzetközi munkásság 1889 óta vonul ki minden évben nagy tömegekben ezen a a napon, hogy megmutassa magát, hogy megmutassa erejét az osztályelnyomóknak. A magyar dolgozók 25 éve nem ünnepelhették szabadon ezt a napot. ami azt jelentette, hogy semmi joguk az élethez, semmi jogos követelésük munkájuk eredményének a biztositására nem volt. A Vörös Hadsereg dicsőséges katonáinak köszönheti ma is, hogy szabadon léphet fel hatalmas tömegeiben a május elseje megünneplésére. Összekapcsolódott ez a nap örök emlékeztetőül az ebben a szabadságharcban elesett vörös katonák emlékének megünneplésével.

A gyülekezés

Végigsietek a városon, hogy az első pillanattól kezdve ott legyek a munkásság ünnepén. Mindenfelől, a pártokból, a szervezetekből, az üzemekből, a hivatalokból hatalmas csoportok gyülekeznek vörös zászlók és vörös táblák sokaságával. Mindenütt öröm, felszabadultság, mindenütt lelkes arcok és amennyire telik — ünneplő ruhák. *Gyakorlott rendezők* szervezik a csoportokat és irányitják a Bika előtti térre, az első leleplezendő orosz hősi emlékmü elé.

Ez az egyetlen nagy szomoruság az első örömteli május elsején. Ezek a hősök, akiknek az emlékét három nagyon plasztikus egyszerüséggel és tökéletes izléssel kidolgozott emlékmü hirdeti, már nem vehetnek részt az ünnepélyen. Munkástestvéreikért hulltak el a harcban, a fasiszta rablóbanda ellen vivott küzdelmükben. Örök dicsőség ezeknek a harcosoknak, hirdesse mulhatatlan emléküket ez a három gránitoszlop!

Szélesen hömpölygő hatalmas fekete-piros folyamként özönlik a tömeg az Alföldi-palota előtti emlékmü elé. Mindenünnen szavalókórusok harsognak, éltetik a május elsejét, ünneplik a világ munkásságának nagy vezérét, a győzelmes hadvezért, Sztálin marsallt. Az emlékmü még szürke lepel alatt takartan várja felavatását. Hamarosan megkezdődik a leleplezés.

A hősök emlékművei előtt

Kulik vezérőrnagy lép először az emelvényre és üdvözli a dicsőséges *Vörös Hadsereget* és *Debrecen* népét, felolvassa *Sztálin* marsall napiparancsát a szovjet orosz hadsereghez és a szovjet orosz néphez, amelyben bejelenti a háboru közeli befejezését, a német fasizmus teljes megsemmisitését. Utána egy orosz százados méltatta bajtársai emlékét.

— *Boldog az a nép, amelyik a szabadságért folytatott háboru dicsőségét a győzelem örömére ünnepelheti. Boldog az a nép, amelyik a sirok szomoruságát a diadal emlékmüvével egyenlitheti ki* — mondotta *dr Kondor Imre* a Nemzeti Bizottság szónoka, az orosz tisztek képviselője utáni beszédében.

Végh Dezső helyettes polgármester szólt utána.

— *Ez az emlékmü a Vörös Hadsereg hősi halált halt tisztjeinek emlékét hirdeti. Igérem, hogy Debrecen városának demokratikus munkássága és polgársága nem lesz méltatlan arra az áldozatra, amit a hősi halált halt tisztjei hoztak Európa népeinek és igy a magyar népnek a szabadságáért, s a hősi halált halt szovjet tisztek szellemétől áthatva cselekszünk* — ezekkel a szavakkal vette át a város nevében Végh Dezső h. polgármester az emlékművet.

Kulik tábornok a szovjet hadsereg képviseletében leleplezte ezután a szobormüvet a felsorakozott orosz katonaság diszsortüze közben. *Az emlékmü nemes egyszerüsége és lenyügöző szépsége előtt mindenki megilletődötten állott* egy pillanatra, majd felcsendültek az orosz katonazenekar intonálásában, a szovjet Himnusz hangjai. Utána pedig 40.000 torokból harsant fel a szovjet hadsereg dicsőségét ünneplő és nagy vezérének, *Sztálin* marsallnak hódoló kiáltás. Pillanatok alatt koszoruk és virágok boritották az emlékmü talapzatát. Debrecen városának, Debrecen dolgozóinak, közületeinek és a magyar népi hadseregnek a virágai.

Koszorukat helyeztek: a politikai pártok, a Nemzeti Segély, a Madisz, az Ady társaság, Demokratikus Nőszövetség, az Ipartestület, Kereskedelmi Testület és még mások.

A Kossuth-ucán

Tökéletes fegyelemben vonult ezután Debrecen város dolgozóinak tömege a Kossuth-utcán felállitott orosz hadsereg egészének emlékmüve elé. *Kulik* tábornok megnyitó szavai után orosz katonaszónokok emlékeztek az elhunyt hősökről, majd megtörtént a leleplezés.

Hős orosz szabadságszerető testvéreink, akik életeteket áldoztátok az emberi szabadságért, nyugodjatok csendesen ebben az ősi magyar földben, a ti életetek és példaadásotok mutatja időtlen időkig, hogy a szabadságért nemcsak küzdeni, hanem meghalni is tudni kell, — vette át a város nevében *Szabó Kálmán* polgármester az emlékművet.

— *Igéretet teszünk ennél az emlékműnél, amelyik a Vörös Hadsereg örök dicsőségét hirdette közöttünk, hogy megtisztitjuk országunkat azoktól a gyilkosoktól, akik háboruba vitték a szabadságszerető népek ellen,* — mondotta *Szabó István* elvtárs, a Nemzeti Bizottság nevében.

A három emlékmü közül talán a *legszebb, legkifejezőbb* az állomás előtti repülő emlékmü. Karcsun, fehéren nyulik fel előttünk, amint megérkezünk, a kék májusi ég felé, tetején hordozva egy szürke márványból kivésett bombavető repülőgépet. *Lostcsik* repülőezredes és *Masztika* repülőhadnagy avató beszéde után *Gyeprov* repülőhadnagy szavalta el nagyhatásu versét. A város nevében *Szendrei* h. polgármester avatta fel az emlékművet, a Nemzeti Bizottság nevében pedig *Kovács János* szociáldemokrata képviselő tisztelgett.

A felavató ünnepség után beszélgetést folytattunk az emlékmüvek tervezőjével, *Sak* tervező müvésznővel.

— *Az emlékművek épitését általában március elején kezdtük,* — mondotta kedvesen mosolyogva — *Egyik-egyik körülbelül egy hónap alatt készült el, a repülő emlékművet azonban mindössze három hét alatt épitettük meg április 5-től április 30-ig. A munka nagyon gyorsan ment, a magyar munkások szépen és ügyesen dolgoztak. Az épités orosz vezetői voltak még Minkin őrnagy, Grizei kapitány-mérnök, Blagodatni főhadnagy repülőmérnök és Csasscsichin technikus hadnagy. Moszkvai vagyok, 1941-ben kerültem ki a főiskolából és most a hadseregben teljesitek szolgálatot.*

Az ünnepély után az orosz és magyar katonaság, a munkásszervezetek csoportjai diszmenetben vonultak el az emlékmű előtt.

Népgyűlés az egyetem előtt

A leleplezési ünnepségek után az impozáns tömeg végigkisérte *Hitler, Mussolini* és *Szálasi* fegyencruhás bábuját és a feudális Magyarország koporsóját és az egyetem előtti térre vonult, végig a városon, fegyelmezett gyönyörü menetben. Az egyetem központi épületének feldiszitett homlokzata előtt helyezték el a népgyülés szónoki emelvényét, amelyről *Szabó István* népjóléti minisztériumi államtitkár mondott megnyitót.

A gyülés első szónoka *Marosán György* elvtárs, a Szociáldemokrata Párt képviselője volt. Hangoztatta, hogy kezet kell fognia a munkásságnak, parasztságnak és a katonaságnak, mert csak igy indulhatnak el egy olyan világ felé, ahol nincs szenvedés, ahol érdemes az embernek élni.

— *Közös erővel kell küzdenie a parasztságnak a munkássággal, közös céljaik eléréséért* — hangoztatta *Kovács Gyula*, a Nemzeti Parasztpárt szónoka. — *A magyar parasztság mindig küzdött szabadságáért, 1434, 1514, 1711 és 1849 a magyar parasztság vesztett csatáinak emlékévei. A mai május elseje hirdeti végre a munka jogát. Bizonyitja azt, hogy a munka többé nemcsak kizsákmányolást jelent. A termelési eszközök, a föld, eddig a kizsákmányolók kezében voltak, a mai napon ünnepli először a parasztság évszázados küzdelmének első eredményes lépését, a földreform megvalósitását.*

A gyülés harmadik szónoka *Kállai Gyula* elvtárs beszélt a Magyar Kommunista Párt nevében.

Reakció elleni harcról és munkásegységről beszélt Kállai Gyula

— Felvonultunk május elsejére — mondotta Kállai — hogy hitet tegyünk a szabad, demokratikus Magyarország mellett, hogy hitet tegyünk a munkásság jogos követeléseinek teljesitése mellett. Ma ezeket a követeléseket a magyar munkásság meg is tudja valósitani.

A földreform halálos csapást mért a reakcióra. A reakció, miután látja, hogy a földreformot nem tudja megakadályozni, termelési szabotázsba kezd. Éppen Debrecenből hallottunk legutóbb ilyen termelési szabotálókról, de folyik ez az ország egész területén is. Gyárigazgatók, üzemi vezetők akadályozzák a munka folytonosságát.

A munkásságnak fogadalmat kell tenni, hogy letöri a spekulációt és megtisztitja a szabotálóktól az országot.

Nemcsak az üzemekben, hanem a kormány tagjai között is ott van a reakció. A kormányból el kell távolitani a reakciós elemeket!

Olyan népkormányt követelünk, amelyik a magyar nép követeléseit sokkal nagyobb mértékben képviseli. Teleky közoktatásügyi miniszter semmit sem tett meg, hogy a magyar ifjuság egészen más szellemi nevelést kapjon, mint eddig. Egyáltalában nem Faragó közellátásügyi miniszter érdeme, hanem Vas Zoltáné, hogy a budapesti munkásság a gyárakat rendbe tudta hozni és tud termelni. A reakció kiirtása ma Európaszerte rövid idő kérdése. Megfogadjuk mi is, hogy méltók leszünk a szabadságszerető európai népekhez.

A reakcióval azonban csak ugy végezhetünk, az országot csak ugy állithatjuk talpra, ha megteremtjük a munkásegységet.

Végül *Kőrösi* dr. főhadnagy beszélt a népgyülésen a magyar hadsereg nevében.

— Volt idő, amikor felhasználták a katonákat a nép ellen. A hadseregben is harcolnunk kell a reakció gyökeres kiirtásáért, mert azok, akik a reakciós hadsereget a munkásság és a parasztság ellen vezették, egyik napról a másikra nem fognak megváltoztatni. — Megfogadjuk mi magyar katonák, hogy megőrizzük a magyar demokráciát és csak a nép érdekeiért harcolunk.

Szabó István államtitkár zárószavai után a népgyülés hatalmas, lelkes közönsége elénekelte az Internacionálét. **h. z.**

A Nemzeti Bizottság pénteken d. e. 11 órakor ülést tart a Városháza 16. sz. szobájában. Külön meghivó nem megy.

Valódi keleti szőnyegek eladók
Kálvin-tér 3.

Csokonai-szinház
Ma csütörtökön, május 3-án
Molière világhirü vigjátéka:
A képzelt beteg
Előadás kezdete fél 5 órakor

Petőfi-mozgó (volt Vígszínház)
Mai műsor: A francia filmalkotás kimagasló remeke
GIBRALTÁR
Nagy kém-dráma
Viviane Romance és Erich v. Stroheim főszereplésével.
Legujabb orosz hiradó.
Előadások kezdete fél 4, 5 és fél 7-kor, vasárnap 2 órakor is.
Pénztárnyitás köznapon 1-kor, vasárnap d. e. 11 órától.

APOLLO-MOZI
Ragyogó magyar filmvígjáték
Egy szoknya egy nadrág
Főszerepben: Latabár Kálmán és Csikós Rózsi. Vasárnapra jegyelővétel: pénteken és szombaton d. u. 2 órától

A debreceni Zsidó Szövetség
Ifjúsági csoportja
a 29-én elmaradt
hangversenyt
majus 6-án tartja meg az Arany Bika disztermében
a deportáltak javára

Végrehajtották a halálos ítéletet Szilády Gyulán

Szilády csendőrezredes az ügyében hozott népbirósági ítéletet megfellebbezte s ezt a Népbiróság felterjesztette a Népbiróságok Országos Tanácsához. Kedden az igazságügyminisztérium visszaküldte repülőgépen az iratokat azzal, hogy a május elsején életbelépett uj népbirósági rendelet szerint a 11. szakasz 1—6. pontjában foglalt bünök esetében az Országos Tanácshoz való fellebbezésnek helye nincs. Mivel *Szilády* büne is ezekbe a kategóriákba esik, ha mégis kegyelmet kérne, az itteni Népbiróság illetékes eldönteni, hogy a Nemzeti Főtanácshoz kegyelemre felterjeszti-e.

Tegnap délelőtt 9 órakor összeült a Népbiróság, Az elitélt kegyelmet kért. A Népbiróság kegyelmi tanáccsá alakult és azt a döntést hozta, hogy elitéltet kegyelemre nem tartja érdemesnek. Ezt fél 11 órakor kihirdették előtte s mivel az itéletet két órán belül végre kell hajtani, ezt egynegyed 12-re tüzték ki.

Az elitéltnél, utolsó órájában *Bánáss* prépost tartózkodott. A bitófa a törvényszék összebombázott udvarán volt felállitva. A volt csendőrezredes utolsó pillantása azokra a romokra eshetett, melyeket cinkosai, az ő Magyarországának háborusbünös urai idéztek e ő

Az elővezetett, bekötözött fejü Szilády előtt *Tomola Béla* a Népbiróság vezetőbirája olvasta fel a halálos itéletet. A végrehajtás szinte másodpercek alatt megtörtént. Tizenhét perccel később a két orvosszakértő megállapitotta a halál beálltát.

Száz és ezer bitófa szegélyezte azt az utat, melyen Szilády Gyula az utolsó bitófához jutott. Sokezer csendőrkéztől elpusztult elvtársunk és szövetségesünk haláláért nem kárpótolhat bennünket ez a halálos itélet. De mégis jelentős tény, mert Szilády az első háborús bűnös, akit a debreceni Népbiróság elitélt.

HIREK

HITLER

meghalt, jelenti a rádió. Hát még élt? — kérdezi az olvasó. Valószinűleg egy pincében végezte be nyomorúságos életét, mint a patkányok. Haldoklása borzalmas lehetett, hiszen hallotta a diadalmas Vörös Hadsereg csatazaját. De nem lehetett olyan borzalmas, mint amilyent megérdemelt.

Még nem tudjuk felmérni, hogy hány millió halottba és nyomorékba került Hitler és a nácizmus uralma, még megközelitőleg sem tudjuk felbecsülni a Hitler által elindított háború pusztításait. De, hogy ehhez hasonló pusztulás még nem volt a világtörténelem folyamán, azt m á r t u d j u k.

A tatárjárások vad kegyetlenkedései, Wallenstein hadseregének pusztításai és a sok-sok szörnyű háború lágy gyermekjátéknak tűnik fel a hitleri hordák pusztításai mellett. Nem ismerünk arra példát, hogy hadseregek intézményes gonossággal irtották volna a polgári lakosságot. De Hitler és bandája végrehajtotta. Hivatásos gyilkossá nevelte nemzetét.

Hitler neve fogja képviselni mindörökké az aljasságot, a gonoszságot. Kései utódok valószinűleg egyszerűen Hitlernek nevezik majd a gyilkosokat.

Halála már az ujságoknak sem jelent szenzációt. A németek megvetik már a főgyilkost. Milánó főterén az olaszok leköpdösik Mussolini rothadó hulláját. A „Führert" is talán átkozzák már a németek — ugyanazok, akik néhány nappal ezelőtt még boldogan gyilkoltak nevében és érdekében.

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség közli tagjaival, hogy a szokásos ifjúdélutánt csütörtökön délután 5 órai kezdettel megtartja.

Nagyszabású kultúrest és reggelig tartó táncmulatság lesz szombaton este 8 órától az Arany Bika dísztermében. A felszerelési alap javára rendezi a MADISz sportszervezete.

A debreceni 6. honvéd helyőrségi kórházban ápolt nagyszámú sebesült és beteg honvédnek a gyógykezelésére a polgármester felhívja a város lakosságát, hogy a birtokában lévő gyógyszereket, kötszereket, orvosi eszközöket és műszereket, valamint ágyat, ágyneműeket (lepedőt, párnát, matrácot, szalmazsákot, takarót) a 6. honvéd helyőrségi kórház (Pozsonyi-út) parancsnokságának szolgáltassa be, vagy ugyanott megvételre ajánlja fel.

MADISz MÁV ifjúmunkás otthon megnyilt, a jelentkezők mielőbb költözzenek be. Jelentkezni még lehet MÁV kolónia XXII. Maár Tihamérnál

Felhivás gyárakhoz és közületekhez! Értesítjük a gyárakat és közületeket és minden több alkalmazottat foglalkoztató céget, hogy a közmunkaváltságot a jövőben ők is postán fizessék be. Ezzel kapcsolatban kötelesek hivatalunknál bérjegyzéket bemutatni, melyen fel van tüntetve az e célra levont összeg is. Hivatalunk látmozása után egyösszegben a postán lehet befizetni. Munkaügyi Hivatal.

A Szabadegyetem folytatja előadásait

Pénteken d. u. 4 órakor a DISz renovált helyiségében, a Bika félemeletén folytatódik a Szabadegyetem előadássorozata. Lukő Gábor beszél „Forradalom a zenében" címmel. A zenei illusztrációt U. Mándy Margit és Ujfalussy József szolgáltatják. Az előadást nagy érdeklődéssel várja a közönség.

Az „Otthon Söröző"
és étterem SAS-UTCA
minden héten
csütörtökön
zárva tart.

Ünnepi diszelőadás a Csokonai-szinházban

A diszelőadás első részét az Ady-Társaság és a MADISz közösen rendezett müsora töltötte ki. **Juhász Géza** lendületes és érdekes előadásban ismertette a májusi gondolatot és annak történelmét. Rámutatott a polgárság részvételének fontosságára a munkások és parasztok közös harcában. Debrecen város multjából vett példákkal bizonyította, mennyire összeforrnak egymással a három réteg érdekei. A MADISz három szavalója vett részt a müsorban: **Juhász Izabella, Kiss Józsefné és Lemhényi Jenő.** Kétségtelenül dicséret illeti a demokratikus ifjakat müvészi kisérletezéseikért, ha nem is érik még el a megfelelő színvonalat.

A második részben **MOLIÉRE: „A KÉPZELT BETEG"** cimü vígjátéka került színre, igazolva azt, hogy Moliére témái még ma is újak és élők. Elismerésre méltó, hogy a színház társulata úgyszólván töretlenül adta vissza a darab hangját és szellemét, — a kolerikus, hipochender Argan mulatságos históriáját. Az előadás vitathatatlanul jó volt, sőt megütötte azt a mértéket, hogy elbírja a tárgyilagos kritikát és a hibákra való rámutatást is. A klasszikus bohózati szellembe csak **Havadi Ilona, Deák Sándor** és **Csengery Aladár** illeszkedtek bele maradéktalanul. Havadiördöngős „Toinette"-je újabb bizonyítéka a fiatal müvésznő kivételes tehetségének **Csengery** Diafoirus Tamás szerepében elsőrendü alakitást nyujtott. Megérdemelt sikert aratott **Deési Jenő** a nem egészen egyéniségéhez illő Argan szerepében. Úgy éreztük, hogy Moliére Arganja nem ennyire magatehetetlen, kicsit hibbant aggastyán. Az előadás legnagyobb hibája a kezdő **Aba Ildikó** beállitása volt. Kár volt a szerintünk tehetséges müvésznőre bízni a vigjátékirodalom egyik legpasszivabb és ezért talán legnehezebb szerepét. Hisszük, hogy a szép beszédű, jó mozgású és dekoratív Aba Ildikóból idővel jó színésznő lesz, ehhez azonban még sok tanulásra és gondos rendezői kezek évekig tartó munkájára van szükség. **Ujvárosi Kató, Perényi Kálmán, Márki Géza** és **Szabó Samu** jól egészitették ki az együttest.

Az előadás előtt **dr. Tariska István** tartott érdekes bevezetőt Moliere-ről és a „Képzelt beteg" szimbólikus jelentőségéről. **H. F.**

HALÁLOZÁSOK. Ifj. **Tóth Sándor** MÁV segédtiszt 26 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a II/á. ravatalozóteremből. Halálát bánatos feleségén Kovács Magdolnán kivül szülei, testvérei és kiterjert rokonság gyászolja. Lakás: Árpád-tér 4. **Gebauer** temetkezési vállalat.

Özv. Dánér Ábelné Jánó Erzsébet 86 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető II/b. ravatalozóterméből. Lakás: Besze János-u. 5. **Dankó** temetkezés.

LAPZÁRTA UTÁN

Moszkva, május 2. Sztálin marsall ma külön napiparancsban közölte Berlin elestét. A maradék erők megadták magukat.

Sztálin marsall másik külön napiparancsa Rostock és Warnemünde elfoglalását jelenti.

London, május 2. A Nyugat- és Dél-ausztriai, valamint az olaszországi német csapatok feltétel nélkül letették a fegyvert Alexander tábornok előtt. Angolszász csapatok elfoglalták Lübecket, Schwerint és Hagenaut, ezzel tökéletesen elszakitották Schleswig-Holsteint és Dániát.

Rundstaedt tábornagy Bajorországban a 7. amerikai hadsereg fogságába került.

Ausztráliai jelentés szerint amerikai csapatok partraszálltak Borneoban.

Szakszervezeti hirek

Famunkás bizalmiak ma délután 5 órakor bizalmiülést tartanak.

A városban dolgozó képzőművészek csütörtökön délelőtt 10 órakor gyülekezzenek a szakszervezetek székházában.

DANCING
Széchenyi-u. 1/b. Ma d. u. fél 5-től
ÖSSZTÁNC
Május 8-án haladó
TÁNCTANFOLYAM
Kitünő Jázz.

Felelős szerkesztő és kiadó:
DR. TARISKA ISTVÁN.
Szerkeszti: **VILÁG MIKLÓS**
Szerkesztőség és kiadóhivatal. Debrecen, Ferenc József-út 28. sz II. emelet. Telefonszám: 254
Nyomatott a „Szabadság" nyomda- és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József kir. herceg-u. 16
Felelős nyomdaigazgató:
MÉNES JÁNOS.

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁS

Vízvezetékszerelő segédet felvesz Nagy szerelő, Szent Anna-u. 8. 10

Mindenesleány felvétetik Csapó-u. 4. Orvosi lakás. 1

Kéthetenként mosónő 4 napra a gyermekklinikára felvétetik. 15

Jó munkás férfi fodrászsegédet felveszek. — Biró László, Rákosi Jenő-u. 7. 713

Jó munkás úrifodrászsegéd és egy tanulóleány felvétetik. Erdős, Széchenyi-utca 1. szám. 719

Komenciós vagy szabad majorost keresek Ondódra. Ugyanott feles bérlőt. Értekezni Pereces-u. 16. sz. 674

Szűcssegéd bőrmunkára teljes ellátással, jó fizetéssel azonnal felvétetik. Mátészalka, Szücs György szücsmester. 631

Női fodrászsegédet alkalmazok. **Polgár,** Gambrinus átjáróban. 711

LAKÁS

Különbejáratú, lehetőleg központi fűtésű, modern berendezésű szobát keresek a belvárosban. — Ajánlatot a kiadóba „Belvárosi" jeligére kérek. 4

Központban egy bútorozott, kis szoba azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 11

EGYÉB

Nagyméretű kluböltönyt elcserélnék középméretű szürke vagy barna zakóöltönyre. Piac 77. I. 4. kereskedőület. Ny.

Négykerekű kézikocsit 4 kerekű kézikocsit vesz a „Szabadság"-nyomda, József kir. hg.-u. 16.

Fehér konyhaszekrényemet vitrinért elcserélném. Cím a kiadóban. K.

Egy hálószoba- és egy konyhaberendezés eladó. — Csigekert-u. 41. 5

Veszek és eladok mindenféle ingóságokat, férfi és női ruhát és használt cipőt. Szabó Gábor ószeres, Teleki-utca 96. az udvarban. 595

Harmados tengeri és cukorrépa kapható megmunkálásra. Halastó-u. 7. 6

A „Takarékosság" felszólitja feleit, hogy számlatartozásukat egyenlítsék ki, hogy a vállalat újra megkezdhesse működését. 7

Választott malac eladó. Nagyvárad-u. 4. 8

Eladó 4 lámpás gramofonerősítő. Piac-u. 56. sz. 9

Modern süllyesztő gyermekkocsi alig használt állapotban eladó. Mester-u. 21. 12

Egy házhely van eladó. Keleti-sor 23. Vargakert. Érdeklődni Virág-u. 17. 13

Egy kis ipari Singer varrógép eladó. Kossuth-u. 41. Farkas Lászlónál érdeklődni. 14

Fodrász üzletemet a Rákosi Jenő-u. 7. szám alatt megnyitottam. Biró László fodrászmester. 712

Használjunk békebeli pamutból foszlány st polót, műrostmentes, kiadós, amíg van, Favorit, Csapó 24. 865

Elida borotvaszappan, körömlakk kölni, puder, fogpaszta, szappan, cipőpaszta, borotvapenge, hajolaj kapható. Nadrágkoptató, lámpabél, köpperszallagok, övgurtni, lenheveder, csizmahúzó, rollózsinór, öngyujtóbél nagyban kapható. Női selyemharisnya, fejkendők, férfipuloverek, cérna és gépselyem kaphatók Hatvan-u. 6. Textilüzlet. 592

Kártolást, fonást elsőrendű gyapjúval vagy nagy munkabérrel megfizetjük. Termelőképesek jelentkezzenek délutánonként. FAVORIT, Csapó-utca 24. 210

Idős ember keres 50—60 év közötti magános szegény asszonynál csendes otthoni ellátással lakást, villamos járatnál, aki a felöltöztetésemben és járásomban segiségemre lenne. Címet a kiadóba „Öreg ember" jeligére kérek. 26 Ny

Ispotály-u. 3. sz. házromjaiból eltulajdonitott ingóságokat, bútorokat, ruhákat, lábbeliket, varrógépet, asztaltüzhelyet, poroszszenet, tüzifát és sokegyebet, kérem vissza szolgáltatni. — Budai Ézsaiás-utca 21. sz. alá, mivel az illetők nyomában vagyunk. Ny

Gazdasági Akadémia menzavezetőnő lakásán levő faládából eltulajdonított mindennemü ruhafélék stb. ingóságokat a lakáson kivülieklel együtt kérem Budai Ézsaiás-u. 21. sz. alá eljuttani, miután az illetők nyomában vagyunk. Ny

Zongora, pianino, hegedü javitás, hangolás — mindenféle hangszerárukat veszek. Tanczer, — Batthyány 1., emeleten. 17

Kendert minden mennyiségben veszek. Eszenyi kötélgyártómester, Monostorpályi-út 82. 708

Uj rekamék, hencserek és egy nagyobb tükör eladó. Major, Péterfia-utca 26. 716

Mindenféle bombasérült bútorokat vesezek. Teleki-u. 6. sz. 556

Erdei grafológus fogad hétköznap Attila tér 4., vasárnap Táncsics-utca 4. 558

Szemüvegeket, kereteket, optikai cikket minden mennyiségben vesz Cserép látszerész szaküzlete, Piac-utca 24. 621

Veszek bútorszövetet, velurt, afrikot, szőrt, szeget, zsineget, zsákvásznat. Major, Péterfia-u. 26. 451

Takarmányrépa bármilyen mennyiségben kapható Csákinál, Piac-düllő 13. 631

Aranyat, ezüstöt, órát, brilliánsat magas árban vesz Blattner, Csapó 83. 179

Sertést, szarvasmarhát legmagasabb napi áron vásárolok. Vadász László, Miklós-u. 43. 10

Mozaiklapok, Aholitlemezek, fürészport szikestalaj javitásra, mészsalak és kerti utakra vörös salak kapható a Debreceni Műkőgyárnál, — Fürdő-utca 2.